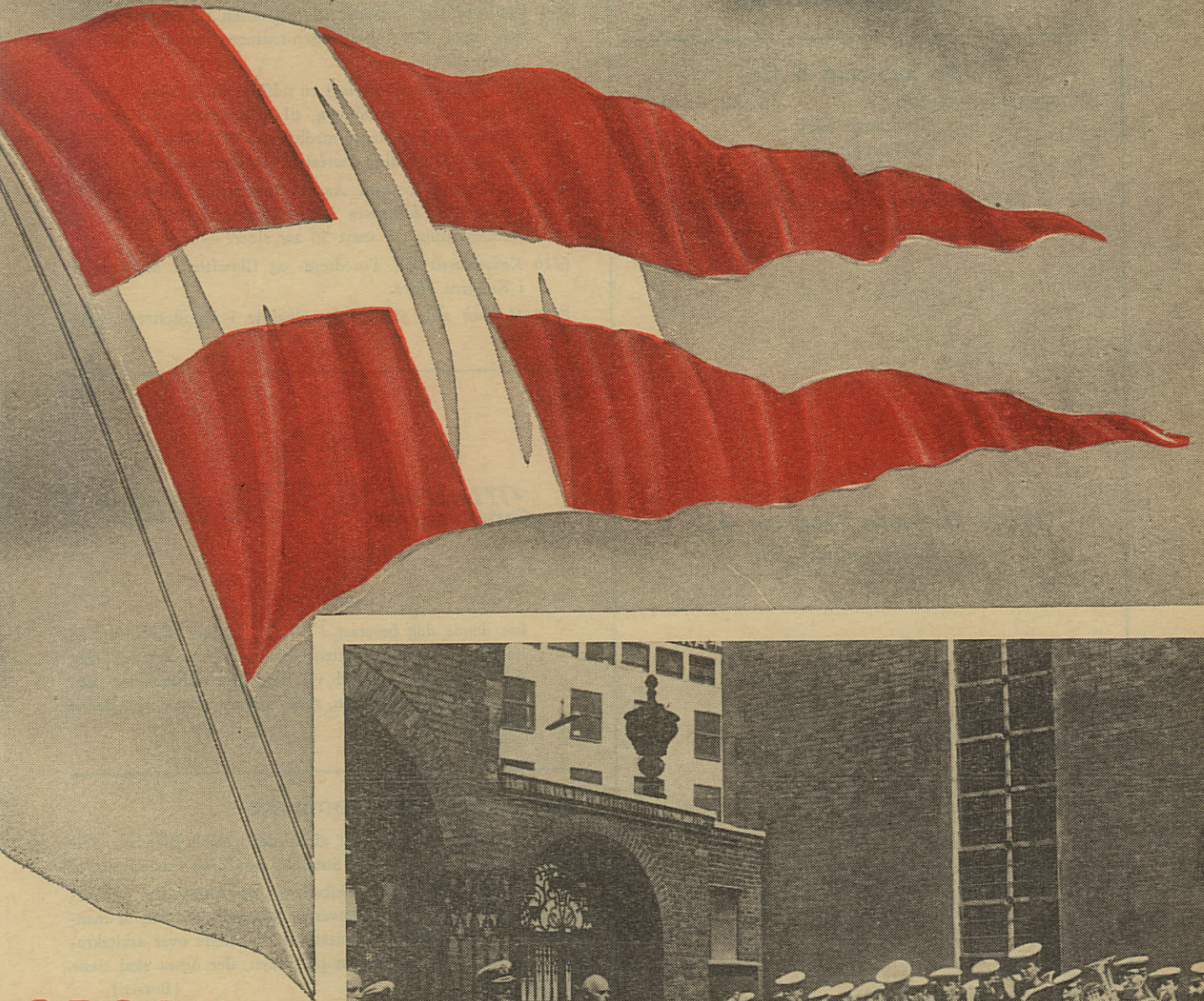
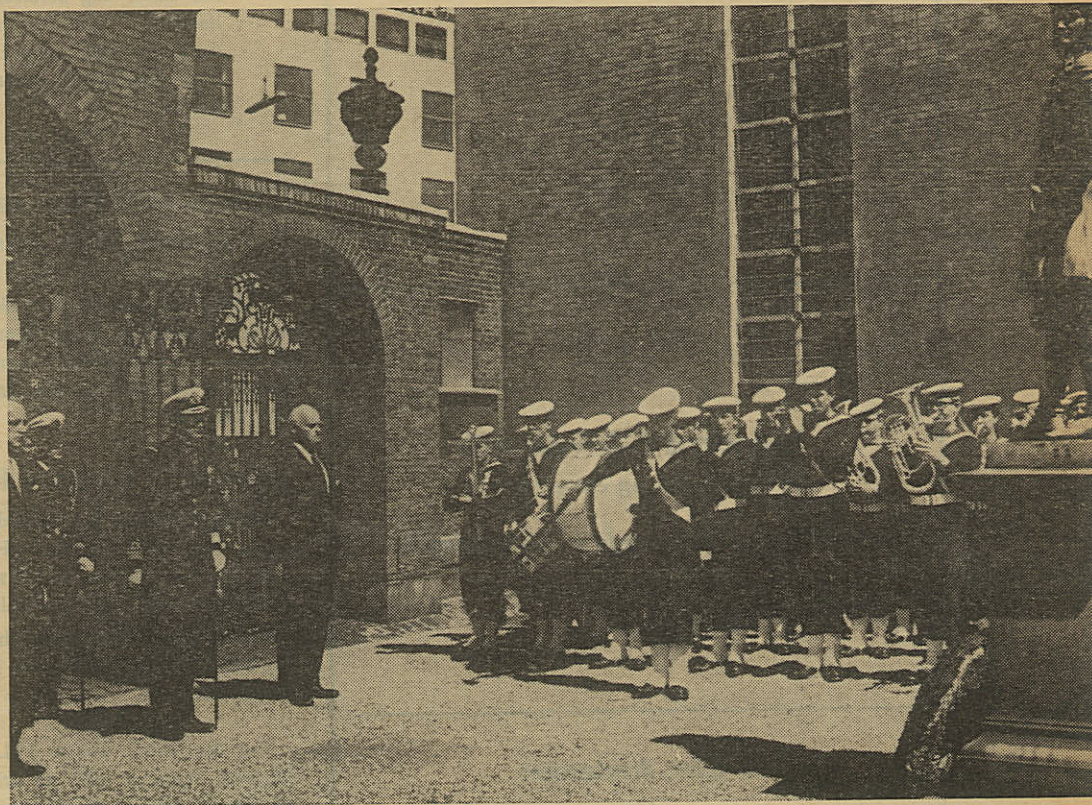

UNDER DANNEBROG

ORGAN
FOR
SØVÆRN
OG
SØFART

Hefte 3 - Septbr.
53. aarg. - 1966

Fra Kransenedlægningen ved Tordenskioldstatuen i Holmens Kirkes korsurtegaard paa 250 aarsdagen for kampen i Dynekilen. Søværnets Tambourkorps afgiver admiralsbønnor. Fra v.: Den norske Chargé d'affaires, den fungerende Søværnschef, Kontreadmiral O. Brinck-Lund og Marineforeningens Landssekretær

MARINEFORENINGENS MEDLEMSBLAD

Jesper Chrisensen & Co.

Vin en gros
Nørregade 28 - København K.

A/S Em. Z. Svitzers Bjergnings-Entreprise

Otto Suenson & Co.

Dronningens Tværgade 7 Tlf. (01) 14 04 82
Grundlagt 1880
Vinforretning
Lager af cigarer
Lev. til Officersforeningen og Søofficersforeningen

Hede Nielsens Fabriker A/S

Horsens - Tlf. (066) 2 47 11

Højgaard & Schultz A/S

Civilingeniører og entreprenører

Hovedkontor: Ewaldsgade 9 - København N.

I. Chr. Andersen

Ost
Vimmelskaflet 41 - Telf. 1345 - 14345

MARINE- FORENINGENS

Kalender

- 15/9 *Københavns* afd. Besøg i BP-oliekompagniet, Amaliegade 15, med foredrag om olie og en søfartsfilm. Der sluttet med pølser og øl.
- 18/9 *Næstved* afd. indbyder til teateraften i Herlufsholm-hallen, hvor Kay Abrahamsen-tourneen opfører operetten „Farinelli“.
- 25/9 *Har Ribe* afd. tilrettelagt en udflugt for *Esbjerg, Fano og Varde* afd. til Sydslesvig, til „Krammarked“ i Husum. Proviant til hele dagen medbringes. Pris Ribe-Husum-Ribe kr. 10,-. Tilmelding snarest til afd.sformændene.
- 4/10 *Aarhus* afd. besøger Aarhus lodsstation, hvorefter telegrafist *P. Thomassen* i Marinestuen fortæller om „en jordomsejling for snart 50 aar siden —“.
- 6/10 *Københavns* afd. Foredrags- og filmaften i Marinestuen i Kongens Have.
- 8/10 *Holbæk* afd. samles til aalegilde i Gundestrup færgekro.

20/10

har denne dag bestaaet i 50 aar, hvilket fejres ved en middag i Parkrestaurantens lokaler for medlemmer med damer. I sept. maaned vil der blive udsendt et nærmere program for festen, men reserver allerede nu denne dato.

Kirken skal være sømærke

En usædvanlig kirke, tegnet af arkitekt Jacob Blegvad, Aalborg, blev i pinsen indviet i Strandby nord for Frederikshavn.

Kirken har form som et skibsskrog, og formanden for menighedsraadet, fru Jensine Gravesen, Strandby, oplyser, at mange borgere i begyndelsen nærmest var chokerede over arkitekturen, men siden har ændret syn på kirken, der ogsaa skal tjene som sømærke.

(Børsen)

Sejlskibe i Hannes Hus

Sønderhos ældste hus aabnedes i sommer som mindstue over sejlskibenes epoke. „Hannes Hus“ er mere end 300 aar gammelt og staar i samme skikkelse som for 200 aar siden. Dog er der kommet frisk sand paa gulvene.

Fondet „Gamle Sønderho“ har faaet huset foræret af fru Karen Sørensen, Sønderho, hvis familie har beboet huset gennem fire generationer.

(Politiken)

Paa den gamle fregat JYLLAND, der ligger fortojet ved Ebeltoft, opførtes 24/7 et friluftsspil, arrangeret af *Miskow Makwarth* efter Sullivan-operetten PINAFORE. Lokale folk medvirkede, og stykket skildrede en episode i 1866, da JYLLAND besøgte Ebeltoft med den 16-aarige kadet Prins *Carl*, den senere Kong Håkon af Norge, om bord.

DYNEKILEN 8. JULI 1716

Et 250 aars minde

Af G. Honnens de Lichtenberg

Kampen i *Dynekilen* den 8. juli 1716 var uden tvivl den berømte dansk-norske søhelt *Peter Wessel Tordenskiolds* dristigste og mest betydningsfulde bedrift i hans alt for korte levnedsløb.

Tilmed fik denne kamp, denne fuldstændige sejr, en stor betydning i Nordens historie; den satte i virkeligheden en afgørende stopper for svenskekongen *Carl XII.s* krigslykke.

Svenske hærstyrker var i foråret 1716 væltet ind over Norges grænser; *Christiania by* (Oslo) var faldet, men fæstningen *Akershus* holdt dog stand.

Svært belejringsartilleri var nødvendigt, om dette felttog skulle bære frugt — men det lod sig ikke fremføre over land. Derfor drog svenskerne sydover for at sikre sig klippefæstningen *Fredriksten*, nøglen til Norges land, idet *Carl XII* forstod, at denne stilling maatte falde, om han skulle naa sit krigsmaal: Norges erobring. Det hertil nødvendige artilleri og anden forsyning maatte bringes frem sydfra ad søvejen.

Fra dansk-norsk side fulgte man de truende svenske operationer med bange anelser.

Allerede den 8. juni 1716 gjorde *Kaptajn Tordenskiold* den dansk-norske flaaes *Generaladmiral, Ulrich Christian Greve Gyldenlöve*, skriftligt opmærksom paa faren for fæstningen *Fredrikstens* udsultning.

Fra de foregaaende aars kampe ved *Svensk-Pommern* under *Sebested* havde han kendskab til nogle grundgaaende, svært armerede skibe, stykpramme, som maatte anses for velegnede til skærgaardsoperationer, og med disse enheder maatte det være muligt at undsætte den belejrede fæstning ved at gennembryde det af svenskerne spærrede *Svinesund*.

Modsat samlede svenskerne ved *Göteborg* en anelig og vel-forsynet transportflaade med belejringsstyks, ammunition, proviant og andre forsyninger. Under dækning af en skærgaardsflotille arbejdede transportflaaden sig indenskærs nordover og naaede 5. juli i sikkerhed, som man mente det, i den nord for *Strömstad* liggende 4 sømil lange og trange fjord *Dynekilen*, fra hvis indre naturlige havn det udkibede krigsmateriel skulle føres over land til *Svinesund*. Den sidste korte sejlads vovede man ikke, thi *Viceadmiral C. C. Gabel* laa her med en stærk dansk-norsk eskadre og bevogtede.

Kaptajn Tordenskiolds tidligere anmodning om specialskibe blev efterkommet, og den 2. juli afgik han fra *København* med kurs nordpaa i spidsen for en eskadre paa 7 skibe med ialt 139 kanoner.

Den 7. juli gik denne eskadre til ankers ca. 6 sm fra indløbet til *Dynekilen*, og med sin sædvanlige flair for at indhente efter-

retninger fik *Tordenskiold* straks fastslaaet, at den svenske transportflaade efter egen opfattelse laa sikkert og trygt i den trange og utilgængelige *Dynekilen*.

Et andet af *Tordenskiolds* betydningsfulde karaktertræk: hurtig og beslutsom handling kom nu til rig udfoldelse. Her blev der ikke tid til først — som han burde — at melde sig til *Admiral Gabel* og indhente dennes godkendelse af omgaaende aktion.

Ej heller var der tid til krigsraad.

Næppe var der gaaet en vagt, før *Tordenskiolds* skibe atter var lettet og for en laber vestlig brise holdt ind mod det sine steder under 100 meter smalle sund.

Den oplagte chance maatte udnyttes.

Her opfattede *Tordenskiolds* taktiske geni straks situationen, og i spidsen for sin lille flaaestyrke holdt han ind mod sit maal. Stemningen karakteriseres bedst gennem en skibschef, *Kaptajnløjtnant Peder Gribbs*, berømte svar paa chefens forespørgsel, om man ikke burde komme som ubudne gæster hos svenskerne:

„Har I ordre, saa har jeg lyst“.

Som den gode sømand *Tordenskiold* var, udnyttede han tilfulde sit kendskab til skærgaardskysten og til dens strøm- og vindforhold, da han gav sig i lag med den vovelige affære. Han lod sig sætte i land paa klippekysten ved *Dy-*

nekilens indløb og dannede sig herfra et overblik over forholdene i det smalle sund og over de fjendtlige skibes placering.

Hans manøvrer i det smalle løb var dristige, og samspillet mellem hans forskellige store og smaa skibe var forbilledligt. Endelig virkede hans personlige optræden som den fødte leder opflammende saavel paa officerer som paa mandskab og fik dem til at øve en næsten overmenneskelig indsats.

Den svenske hovedvej „*Rikstváären*“ slynger sig i dag nordover gennem *Bohusläns* afvekslende klippe- og skovfyldte terræn. Ca. 8 km fra den norske grænse med den strategisk vigtige *Svinesundbro* falder landevejen ned i lavlandet og løber langs bredden af en stille og fredfyldt vig med et smalt indløb vestfra. I dag aander der stilhed og ro paa den lille holm i vigens bund, hvorfra en træbro fører over til strandbredden ved landevejen. Tæt ved holmen skyder der sig et lavt næs ud fra nord og syd.

For 250 aar siden var situationen og stemningen en anden. Inderst i bunden af *Dynekilen* laa den svenske transportflaade, delvis dækket af et tolv-punds batteri paa holmen, samt af stykprammen *STENBOCKEN*, talrige gallejer og andre mindre fartøjer. Dog synes det, som om svenskernes aarvaagenhed og ud-

Denners berømte portræt af Peter Wessel Tordenskiold (Frederiksborg)

kigstjeneste var lullet til ro i denne fjerne krog med sit meget smalle indløb. Herinde maatte der da være sikkerhed for en fjende — blot ikke for en Tordenskiold.

Angrebet blev en fuldstændig overrumpling af svenskerne, som havde undladt de simpleste sikkerhedsforanstaltninger bortset fra et par observationsfartøjer. De ydede dog tapper modstand, men overfor ilden fra de kraftige stykskibe, som blev indbugseret det sidste stykke vej af gallejerne, maatte selv batteriet paa Holmen og de svenske skibe give op.

Klokken 14 var kampen endt — fjenden havde strøget flaget. —

Faren var dog ikke ovre, thi bugseringen af egne og erobrede enheder var en nok saa haard opgave. Den opstaaende landbrise blev en god hjælp; men ligesom i angrebets sidste fase var den svenske infanteriild en alvorlig og stærkt hæmmende trussel mod udbringningen af sejersbyttet. Først kl. 22 var arbejdet med at ødelægge eller bortføre transportflaaden og krigsfartøjerne afsluttet, og ved dag gry var Tordenskiold med egne og erobrede skibe i god behold naaet ud i rum sø.

Det fuldstændige nederlag blev af afgørende betydning for kampene i Norge. Belejringen af Fredriksten maatte opgives, og de svenske tropper trak sig tilbage.

Felttoget mod Norge var standset for denne gang.

Kampen i Dynekilen vil blive mindet i Nordens historie til sene tider. Gennem sin dristige indsats viste Tordenskiold her sine store evner og sit kendskab til skærgaardens muligheder under en langvarig krig. At han ogsaa som krydserchef og som eskadrechef øvede fremragende indsats, maa naturligvis heller ikke glemmes.

Mangt og meget — mer eller mindre korrekt — tillægges ofte helteskikkelser af Tordenskiolds format, men i denne af hele befolkningen beundrede nationalhelt møder vi en fuldgod søkrieger og flaadefører, som ikke mindst i

Dynekilen den 8. juli 1716

indskrev sit navn uudsletteligt i Danmarks og Norges historie.

(Tidsskrift for Søværnen)

Mindedagen for Tordenskiolds sejr 8. juli 1716

250-aarsdagen for *Peter Tordenskiolds* sejr i Dynekilen blev fejret baade i Sverige, Norge og Danmark.

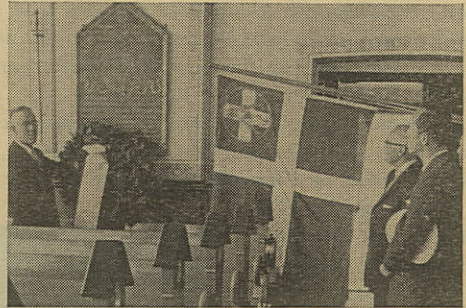
I Dynekilen rejste Dansk Sejlerskole, Odense, sammen med Norsk Tordenskioldforbund en mindesten og afsløringstalen blev holdt af chefen for Marinekommando Vest, den svenske Konteramiral *Hans Ugglå*.

I Danmark blev dagen mindet ved „Flagning over toppene“ paa alle Flaadens enheder, og ved parader blev der holdt foredrag om Dynekile-kampens forløb.

Ved Holmens kirke i København var der officiel kransenedlægning ved Tordenskiolds statue og sarkofag. Et æreskompagni med Søværnets Tambourkorps i spidsen var opmarcheret i Korsurtegaarden, hvor først den norske Chargé d'affaires *B. T. Augdal* lagde det norske Sjøforsvars krans. Den fungerende Søværnschef, Kontreadmiral *O. Brinck-Lund* henlagde en krans fra den danske Flaade og Fuldmægtig *Honnens de Lichtenberg* var mødt med Marineforeningens krans. Efter at den fg. Søværnschef derpaa havde udtalt et: „Ære være Viceadmiral Tordenskiolds minde“ afgav Tambourkorpsset Admirals-Honnorsignal. Derefter blev der af de samme lagt kranser ved sarkofagen i Holmens kirkes kapel, der var omgivet af mange private blomsterhilsner og kranser.

En af Tordenskiolds gode vaabenfæller fra Dynekilen og andre kampe, Kaptajn *Peder Grib*, Chef for galioten WINDHUNDEN — ikke mindst kendt for sit kække svar til Tordenskiold, da denne inden kampen spurgte, om Grib ville

være med til at vække Svenskerne: „Har I Ordre, saa har jeg Lyst — “ — ligger begravet paa Erritsø kirkegaard og i kirken findes en mindetavle, paa siden af denne er Gribs venstrehaandskarde anbragt, han havde mistet højre arm i kampen ved Strømstad 1717. Forøvrigt endte han sine dage som transportforvalter ved Snoghøj færgeri.

Fra bekransningen i Erritsø kirke. — T.v. for mindetavlen ses *Fredericia afd.s* formand, *Skorstensfejermester Häuser*, t. h. for flaget *Hovedbestyrelsesmedlem, Fabr. M. Burchardt, Kolding*.

Marineforeningens *Fredericia* afd. havde paa Dynekile-dagen mindet Tordenskiolds gamle medkæmper paa den smukkeste maade. I overværelse af Hovedbestyrelsesmedlem, Fabr. *M. Burchardt*, Kolding, Chef og officerer fra det britiske Marine-skoleskib PANDORA og flere medlemmer lagde Afd.sformanden, *Skorstensfejermester Häuser* efter en mindetale, en krans ved mindetavlen, medens flaget blev sænket. Den smukke højtidelighed vakte stor interesse i omegnen og var genstand for indgaaende omtale i dagspressen.

Det bør ogsaa nævnes, at den 22/7 kom Førerne fra de fem nordiske skoleskibe, der var samlet i København efter den store skoleskibskapsejls: CHRISTIAN RADICH, SØRLANDET og STATSRAAD LEMKUHL fra Norge samt DANMARK og GEORG STAGE fra Danmark, i spidsen for elevdeputationer sejlene til den gamle kronometertrappe ved Holmens kirke for at lægge en norsk og dansk krans ved søheltens sarkofag.

Ref.

Tordenskiold som mesterskytte

Det har ofte været fortalt, at *Tordenskiold* var en meget dygtig pistolskytte, han skulle f. eks. kunne „blåse“ det sorte i et Spader Es ud med ét skud, naar kortet blev holdt frem i passende afstand.

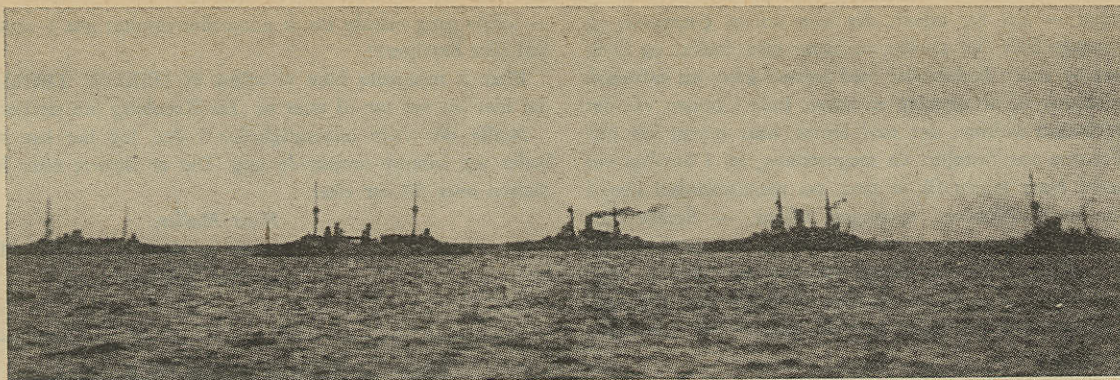
I en optegnelse fra 1867, der skyldes daværende pastor *Friis*, Horne, forekommer der en enkelt oplysning om Tordenskiold, der til en vis grad falder sammen med ovenanførte:

Meddelelsen har *Friis* fra Maren Buhelt, Træhøj i Asdal klit, født i Ø. Risør 1795, og som under syvaarskrigen med englænderne bosatte sig i Danmark, hvor hun i 1818 blev gift i Asdal kirke med den indvandrede bøhmer Augustinus Buhelt, kendt som handelsmand og skipper.

Maren Buhelt fortalte, at en af hendes oldefædre tjente under Tordenskiold i flere aar, og han var ogsaa med i Dynekilen i 1716. Hans navn var Sivertsen

Han havde fortalt, at Tordenskiold plejede at lade matroserne skiftevis holde en stor toskilling eller lignende mønt mellem fingrene, hvilken han saa skød fra dem uden nogensinde at saare dem. Den matros, som det „gibbede“ i, naar skuddet gik af, og kuglen susede hen over hans hoved, blev overøst med en mængde forbandelser; thi Tordenskiold brugte lige saa mange eder som anstændige ord.

(Vendssysel Tidende)

2. Eskadre i Store Bælt den 4. november 1917

fra v.: Krydserne HEJMDAL og GEJSER samt Kystforsvarsskibene
HERLUF TROLLE, OLFERT FISCHER og SKJOLD

Tildragelser herhjemme ved verdenskrigens udbrud i august 1914

Den 1. august blev der indkaldt 2700 mand til Marinen og Kystartilleriet. Da jeg havde aftjent min værnepligt ved Marinen i 1913, var jeg en af dem, der tidligt den 1. om morgenen blev vækket ved, at der blev banket kraftigt paa døren. Udenfor stod en mand med en indkaldelsesordre, hvorpaa der stod: „Han skal møde o. s. v.“ Jeg opholdt mig dengang i Stubbekøbing, hvorfra jeg afgik med damper kl. 6 til Masnedsund, hvor jeg mødte en halv snes mand, der ogsaa var beordret til at møde uopholdeligt. Vi var nærmest af den mening, at det drejede sig om en sikkerhedsforanstaltning, og at ingen turde begynde en krig med de vaaben, der var til raadighed. Men vi blev klogere, og hvad har vi ikke oplevet siden. —

Ved 11-tiden naaede jeg ud paa Orlogsværftet, hvor det straks gik til beklædningsmagasinet, og sidst paa eftermiddagen var jeg atter ombord i mit gamle skib OLFERT FISCHER. Jeg fik mit gamle nr. — 328 —, ja — og saa traf jeg flere af kammeraterne fra aaret før. —

Der var travlhed med at udruste skibene, saa de kunne stikke i søen hurtigst muligt. Et par dage efter stod vi til søs — først rundt i Sundet for at rette kompas; og den 6. om aftenen laa vi til ankers paa Stubben ud for Charlottenlundfortet. — Det var en dejlig sommeraften. Cheferne var til møde ombord i et af skibene — vi laa nemlig sammen med PEDER SKRAM og HERLUF TROLLE. For dem, der ikke kender disse skibe, kan jeg oplyse, at det var tre ensbyggede skibe af Monitor-typen, hver med en besætning paa ca. 400 mand. OLFERT FISCHER blev bygget 1901 og var 81 m langt og 15 m bredt og havde et dybtgaaende paa 5 m. Husker jeg ret, var OLFERT FISCHER paa 4555 displacementtons. Det var panserskibe, som laa lavt paa vandet. Dækket var kun ca. 1 m over vandlinien. Skibene var pansrede 1 m over og 1 m under vandlinien. Sidepansrene havde paa midten en tykkelse paa 190 mm, der aftog mod stævne til 150 mm. Dækket var ogsaa af panser med en tykkelse af 150 mm. Midt paa skibene var en overbygning med kobrygge paa hver side paa ca. 80 cm. — I hvert hjørne af overbygningen var der en kasse, hvori der stod en 15 cm kanon. Paa overbygningen var der monteret 6 stk. 75 cm antitorpedokanon. Paa for- og agterdæk var der hvert sted et drejeligt kantonært med en 24 cm kanon i hver. Desuden var der antiluftskytts. —

Ved 9-tiden samme aften kom skibscheferne atter tilbage. Der blev derefter givet ordre til at hive ankrene hjem, hvorefter vi atter gik ind til Flaadens Leje, og som sædvanlig fortøjede ved Dokøen.

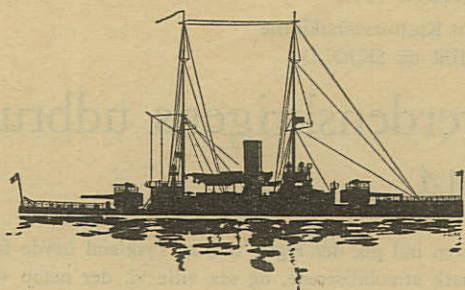
Paa turen ind gik der rygter om, at Tyskland havde forlangt, at Danmark afmobiliserede, og saa ville vi, der netop var indkaldt, atter blive hjemsendt — — — men vi fik noget andet at vide. Det var nemlig den skæbnesvangre 6. august, da Sikringsstyrken blev indkaldt paa grund af Tysklands krav om, at Danmark skulle spærre Storebælt med miner. Efter et vigtigt statsraad blev det med Englands billigelse bestemt at udlægge miner.

Da vi gik til kaj, stod Kasernens mandskab klar til at hjælpe til med at udruste skibene med alt det, vi ikke fik med i første omgang, og det gik hurtigt. — Jeg husker, vi bar kul ombord i kurve — to mand om hver kurv — det var ellers et job, vi ikke plejede at give os af med. Skibene blev udrustede som til langfart; men ingen af os anede, hvor farten gik hen. Ca. kl. 2 nat gled vi ud gennem Bomløbet. Sjældent har der været saa mange mennesker paa Langelinie paa den tid af natten. Flere vinkede; men alle stod ellers som tavse tilskuere. — Saasnart vi havde passeret Trekrøner, gik kursen nordpaa. Vi, der havde frivagt, fik lov at gaa til køjs; men vi paa 2. skifte havde dagvagt og blev purret ud igen kl. 0400, da vi passerede Helsingør. Da vi havde passeret Lappegrunden, fyrskib, varskoede udkiggen fra mærset, at en krydser fulgt af to torpedobaade var i sigte. Da vi kom nærmere, viste det sig at være DFDS's rutebaad C. P. A. KOCH, som dengang betjente København/Århus ruten. Den havde udsvingede davider, og baadene var klargjort til affiring. Bagefter den sejlede to tyske torpedobaade. I morgendisens og paa afstand saa det ikke ud til at være et fredeligt handelsskib. OLFERT FISCHER, der kun fulgtes af to torpedobaade, gav disse ordre til at holde ud om styrbord paa parallel kurs, saaledes at C. P. A. KOCH og de tyske torpedobaade løb imellem. Da de passerede os, stod mandskabet ved antitorpedobaadsskytset klar til at skyde; men der skete intet. Vi passerede hinanden uden hilsen af nogen art. Samtidig overhalede de tyske torpedobaade C. P. A. KOCH med kurs mod sundet.

Da vi havde passeret Sjællands Odde, gik vi til ankers. Alle mand blev pebet paa dæk, og vi fik at vide, at Flaaden var delt i første og anden eskadre. Første eskadre skulle blive i Sundet, og anden eskadre — hvortil vi hørte — skulle ned og udlægge miner i Storebælt¹). Denne meddelelse blev givet os af kommandør *Garde*, der var eskadrechef. Som skibschef havde vi kommandør *Bauditz* og som næstkommanderende kaptajn *Schou*.

Der blev udlagt to minefelter — et syd og et nord for færgeruten Korsør—Nyborg. Saavidt jeg husker, udlagdes først

kontaktminer — det var miner, der blev udlagt gruppevis, og til hver gruppe blev der sænket en kasse med trækul og zink, idet trækul og zink i forbindelse med søvand giver en galvanisk strøm stærk nok til at sprænge en mine. Inde i minen var der et cylinderformet hulrum, der stod lodret, naar minen var forankret. Foroven var fastgjort en magnetstang, og i bunden var der kviksølv. Naar minen fik et stød, saa magnetstangen kom i forbindelse med kviksølvet, sprængtes minen. — Senere blev det lavet om, idet minerne blev sat i forbindelse med elektriske kabler til land. Herfra kunne minerne saa armeres eller desarmes. I tæt taage kunne minerne saaledes være desarmerede. Blev dette foretaget, gaves der ikke nogen officiel bekendtgørelse herom.

Silhuet af Kystforsvarsskib med høj rejsning.

Vor ankerplads var midtvejs i Østerrenden mellem Korsør og Halsskov. Der blev lagt et telefonkabel fra land ud til en bøje paa ankerpladsen, saaledes at vi havde fast telefonforbindelse med land. Kul fik vi fra DFDS's skibe, som kom paa siden af os. Hver dag ved middagstid kom et af Fyrvesænets skibe KATTEGAT med proviant, vand og forsyninger.²⁾

Hvad angaar landlovsforholdene, gik der 1½ maaned, inden vi fik landlov. Situationen var nemlig kritisk, og i stedet for skiftevagter gik vi kvartersvagt med det ene skifte paa post. Fri-vagten fik lov at gaa ned om læ, men skulle være klar til at komme paa dækket, naar der blev pebet. Med andre ord maatte hele dæksbesætningen stille paa dækket to gange hver nat — kl. 24 og kl. 04, naar vagten tørnede — der var saaledes ikke noget, der hed „bondenat“. Da vi begyndte at faa landlov, blev det kun til 3 timer om ugen og kun eet skifte ad gangen. Om det var, fordi man ikke turde slippe for mange løs paa een gang efter 1½ maaned ombord, ved jeg ikke; men jeg husker, jeg var med første skifte, der kom i land. Naar vi blev afhentede, var næste skifte med baadene ind. Hvor godt tiden blev udnyttet af flere, kan jeg fortælle et lille eksempel paa. Anden gang vi fik landlov, mødte en konstabel op hos næstkommanderende og anmodede om ekstra 3 timers landlov, da noget af hans familie kom til Korsør for at hilse paa ham. Den med familien troede næstkommanderende ikke paa og sagde til ham: „Jeg kan ikke forstaa, hvorfor De skal have 6 timer i dag, Olsen

- 1) Under hele krigen laa der i det saakaldte „Madam Sommers Hul“ i Korsør havn en gammel troppetransportbaad fortøjet som materieldepot for Storebæltseskadren. En Overbaadsmand herskede her, populært betegnet som chef for „III Eskadre“.
- 2) Fyrtransportskibet KATTEGAT var under hele krigen post- og forsyningskib for Storebæltseskadren, hvortil den med sine store vandtanke — beregnet til fyrskibspostturene — var velegnet. KATTEGAT afgik hver formiddag efter morgenpostens ankomst fra Korsør til „Standeren“, hvorfra posten fordeltes til de forskellige enheder, som tørnvis ogsaa fik vand fra fyrtransportskibet. Derpaa gik turen til Nyborg for at fylde op med ferskvand, da Korsørvandet var af ringere kvalitet, og KATTEGAT returnerede derpaa til Korsør.

— sidste gang naaede De et udmærket resultat paa 3 timer. Det kan ikke bevilges!“

Efter 8 maaneder blev vi afløst af HERLUF TROLLE. Og det blev nu vor tur til atter at „faa Kronborg om styrbord“. —

Skulle der være unøjagtigheder i det, jeg her har skrevet, beder jeg læserne undskylde mig. Det er skrevet efter hukommelsen over 50 aar efter.

Hans Møller,

Aargang 1912, medlem af MF.s Aarhus afdeling.

Fra Hav og Havn

Den 25/7 inspicerede H. M. Kongen fra DANNEBROGS bro under forbisejling de 6 store raasejlere og mange andre skibe, der var opankret paa Københavns inderred, medens 600 skoleskibelever mandede ræer. Efter kongerevyen marcherede eleverne med Søværnets Tambourkorps i spidsen til præmieuddeling i Tivoli.

I aarets store skoleskibsejls „The Tall Ships' Race“ fra Falmouth til Skagen deltog 5 store raasejlere, DANMARK og GEORG STAGE blev henholdsvis nr. 4 og 5.

Marineforeningens sølvpokal gik til det norske skoleskib CHRISTIAN RADICH, medens DANMARK modtog Godthaab afd.s skjold.

Blandt andre kapsejladser arrangeret i anledning af Kongelig Dansk Yachtklubs 100 aars jubilæum kan nævnes, at 2 danske fartøjer, Marinens THYRA og Ingeniør Molichs WESTLAND fra Hundested, deltog i det transatlantiske race fra Bermuda til Helsingør.

I anledning af K.D.Y.s 100 aars jubilæum har den kgl. Porcelænsfabrik fremstillet et særligt K.D.Y.-drikkekrus samt et særligt Marinekrus.

Paa den store søfartsudstilling i FORUM i København 27/5—5/6 som fik en krank skæbne ved det ringe antal besøgende, det til trods for det gode formaal: at vække interesse og forståelse for dansk Søfart og dertil knyttede erhverv, hvad der nok kunne tiltrænges herhjemme, hvor vi er alt for lidt „se-minded“, havde Marineforeningens Godthaab afd. haabet paa et godt salg af lodsedler. Lotteriets formaal var at skaffe midler til unge grønlænderes sømandsuddannelse paa skoleskibene GEORG STAGE og DANMARK. Der var med støtte fra københavnske Marineforeningsafdelinger gjort store anstrengelser for et omfattende salg af lodsedler og fra Grønland var nedsendt mange værdifulde gevinster.

Desværre var salget saa minimalt, at kun ganske faa lodsedler blev udtrukket med gevinst; synd og skam for det gode formaal.

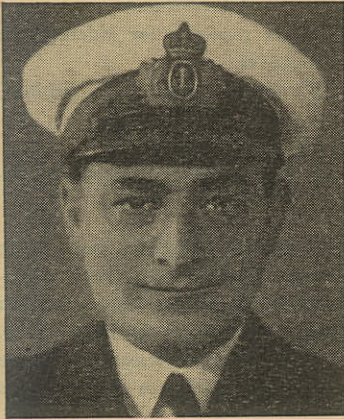
Meld dig til

Marinehjemmeværnet

Fra Hovedbestyrelsen

I løbet af sommeren er to tidligere Hovedbestyrelsesmedlemmer afgået ved døden.

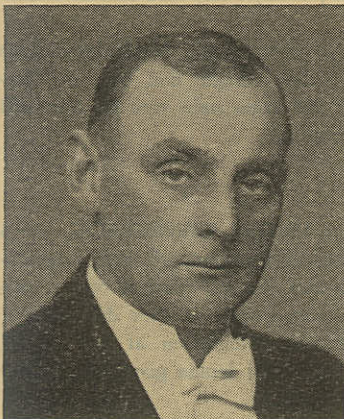
Kommandør *C. V. Evers*, der afgik fra Søværnet som chef for Søofficersskolen, havde været medlem af Hovedbestyrelsen

fra 1938—45 og tog i den tid med iver og interesse del i foreningsledelsens arbejde. Ogsaa efter sin afgang fra Hovedbestyrelsen fik vi ofte en hilsen og gode raad fra Kommandøren, det var især Orlogsmuseets fremtid, der laa ham meget paa sinde. Efter lang tids sygdom døde Kommandør Evers 1/6. Til Marineforeningen har han testamenteret en meget smuk vase med VALKYRIEN som motiv, en

gave fra Krydserens officerer til Prins *Valdemar*, der var chef paa det bekendte togt til Østen; ligeledes modtog vi Kommandørens søofficerssabel og nogle martime billeder.

Skibbygmester *Soren I. Kjeldsen* havde med glødende interesse gennem mange aar arbejdet for Marineforeningens sag.

I 1929 deltog han for første gang som afdelingsformand i Sendemandsmødet i Odense, og siden da var han en trofast deltager i landsmøderne. Han var formand for Esbjerg afd. fra 1929-40 samt 1945-52 og i aarene 1946-52 tog han virksomt del i Hovedbestyrelsens arbejde. Senere flyttede han til København og blev medlem af Gentofte afd., indtil han for nogle aar siden vendte tilbage til

Esbjerg for at nyde sit otium — og her afgik han ved døden 17/6 1966.

Marineforeningen skylder begge de afdøde tak for interesse og aktiv deltagelse gennem en lang aarrække.

ÆRET VÆRE DERES MINDE.

Paa Helgolandsdagen, den 9. maj, blev der som sædvanligt lagt krans ved Suensons-mindesmærket i Nyboder.

Kontreadmiral *Bahnsen* lagde Søværnets krans, Kommandørkaptajn *K. Hertz* bragte kransen fra Marineforeningen og Assurandør *Hedemann* kom med krans fra Fregatten JYLLANDS venner. Til stede var ogsaa Nyboders Kommandant, Kommandør *Ulf Hertz*.

Sendemandsmødet i Aarhus

Det aarlige sendemandsmøde fandt sted 22. maj i Aarhus, hvor den lokale afd. havde gjort store anstrengelser for at afvikle mødet paa bedste maade.

At kammeratskabsaftenen om lørdagen kom til at lide under pladmangel, kan man ikke laste arrangørerne for. Kun meget faa medlemmer havde forud anmeldt deltagelse, men saa satte det daarlige vejr ind, og pludselig skulle alle ud i „Søsporten“, hvor værten tilmed løb fra aftalen og lukkede en anden organisation ind, hvad han slet ikke havde plads til — det maa vi lave bedre til næste aar.

Orlogskaptajn *J. K. Olsen* valgtes til mødets myndige dirigent og Marineforeningens formand, *KK Hertz* indledte med at udbringe et leve for vor æresformand, til hvem der sendtes telegrafisk hilsen og fra hvem der indløb telegram.

Af formandens beretning skal kun kort refereres, at der har været en medlemsfremgang paa 322; der er 92 afdelinger, 8 skyttelav og 75 marinestuer.

Mødeprocenten kunne være bedre, her vil der kunne sættes ind næsten overalt.

Formanden mindedes ogsaa de mange kammerater, der var gaaet bort; berettede om arbejdet paa Hovedkontoret med kartoteksomlægning m. m. samt oplyste, at der, ja, det er sørgeligt atter at maatte gentage det, at der er altfor store kontingentrestancer. Pr. 1/5 1966 skyldte 8 afd. kontingent for hele 1965 og 3 afd. for en del af 1965 — det er denne mangel paa likvid kapital, der virker hæmmende paa Hovedbestyrelsen og -kontorets arbejde.

Forskellige taler havde ordet, og det blev vedtaget at søge samarbejde med A/S Frederikshavns Avis om udgivelse af medlemsbladet.

Saa var der kontingentforhøjelsen. Hovedbestyrelsen havde ønsket kr. 4.— og gennem en grundigt og indgaaende redegørelse fra formanden var dette ønske motiveret — afstemningens resultat blev en forhøjelse paa kun 2 kr.

Som afslutning paa Sendemandsmødet kunne Københavns afd.s formand, *O. Reumert*, under hyldest fra mødets deltagere, overrække Marineforeningens formand 25-aarsemblemet.

Efter sendemandsmødet sluttede dagen med en fornøjelig frokost hvortil damerne var mødt. Blandt gæsterne bør nævnes chefen for Søværnets operative Kommando, Kontreadmiral *A. Helms*, der holdt en smuk tale for Marineforeningen.

— — —

For særlig interesserede forefindes der hos de forskellige distriktsrepræsentanter stenografisk referat af sendemandsmødet til udlaan.

Efter sendemandsmødet i Aarhus er Marineforeningens Hovedbestyrelse og dens udvalg sammensat som følger:

Formand: Kommandørkaptajn *K. Hertz*, København (1) (7).

Næstformand: Inspektør *O. H. Mægaard*, Rungsted/Hørsholm (1) (3) (4).

Landssekretær: Fuldmægtig *G. Honnens de Lichtenberg*, København (1) (3) (4) (5) (6).

Hovedkasserer: Orlogskaptajn *S. Thorlund Nielsen*, Gentofte (1) (5) (6) (7).

Distrikt I Storkøbenhavn, Boghandler *O. Reumert*, København (2) (4).

Distrikt II Sjælland N., Maskinmester *Hans Pedersen*, Frederiksværk (1).

Distrikt III Sjælland W., Blikkenslagermester *I. Strangholt*, Roskilde (5) (6).

Distrikt IV Sjælland S., Kontorbestyrer *E. Nielsen*, Næstved (1).

Distrikt V Bornholm, Kaptajn *C. Thomsen*, Rønne.

Distrikt VI Lolland-Falster, Forretningsfører *E. Semberg*, Nakskov (2).

Distrikt VII Fyn, Ingeniør *E. Fylling*, Odense (2).

Distrikt VIII Jylland SE., Fabrikant *M. Burchardt*, Kolding (3).

Distrikt IX Jylland SW., Direktør *K. Schroder*, Esbjerg.

Distrikt X Jylland Midt, Omsorgskonsulent *E. Schytte Hansen*, Randers.

Distrikt XI Jylland NW., Direktør *Rotbaus Larsen*, Nykøbing Mors.

Distrikt XII Jylland N., Taksator *Arne Sørensen*, Aalborg.

Distrikt XIII Oversøiske afd., Bagermester *A. Echwald*, Godthaab, Grønland.

(1) = Forretningsudvalget. (2) = Lovudvalget. (3) = Agitationsudvalget. (4) = Jubilarudvalget. (5) = Bladudvalget. (6) = Repræsentant i „Soldatens og Orlogsgastens Fond“. (7) = „Admiral Carstensens Fond“; den til enhver tid værende chef for Søværnets Personelkontor, p. t. Kommandørkaptajn *A. Clausen*, er medlem af dette fonds bestyrelse.

Marineforeningens revisorer og revisorsuppleanter:

1) valgt 1965 for en 2-årig periode: Kontorchef *A. Aarre* og Kontorchef *S. Worm-Pedersen*,

2) valgt 1966 ligeledes for en 2-årig periode: Kaptajn *S. E. Fabricius* og Direktør *V. Thomsen*.

Hovedbestyrelsen havde efter sendemandsmødet i Aarhus en meget indgaaende drøftelse om bladspørgsmaalet med repræsentanter for *Frederikshavn afd.*, hvorefter trykningen af medlemsbladet blev udbudt mellem to af tilbudsgiverne: Holbæk Amts Bogtrykkeri og A/S Frederikshavns Avis. Da den sidstnævnte tillige tilbød at overtage annoncetegningen paa meget favourable vilkaar, er der fra 1. aug. 1966 truffet aftale om trykning af UNDER DANNEBROG i Frederikshavn. Saavel Marineforeningen som Frederikshavns Avis gaar med stor interesse ind i et fremtidigt samarbejde om at gøre vort medlemsblad saa godt og lodigt som muligt i erkendelse af, at det som et nødvendigt bindeled mellem medlemmerne og foreningen og tillige ogsaa udadtil gerne skulle vække interesse for Marineforeningen og dens formaal.

Der skal dog ved denne lejlighed ogsaa rettes en tak til Holbæk Amts Bogtrykkeri for godt og gnidningsløst samarbejde gennem 9 aar.

Kan hende, at det første nr. fra det nye trykkeri ikke naar at blive helt det, som redaktion og trykkeri gerne kunne ønske, men det maa saa ses som begyndervanskeligheder, der forhaabentlig hurtigt kan overvindes, saaledes at Marineforeningens over 50 aar gamle medlemsblad UNDER DANNEBROG fortsat kan være vort samlingsmærke saavel udadtil som indadtil.

Red.

Tilgang af nye medlemmer april kvartal 1966

Aalborg 2, Aarhus 7, Assens 3, Bornholm 8, Ebeltoft 1, Esbjerg 1, Frederikshavn 6, Frederikssund 1, Gentofte 4, Glostrup 1, Haderslev 1, Hadsund 30, Hals 3, Haslev 1, Helsingør 2, Hirtshals 1, Hjørring 6, Hornbæk 2, Hørsholm/Rungsted 8, Hundested 7, Kerteminde 1, Kolding 2, Kgs. Lyngby 3, Korsør 52, København 1, Køge 3, Nibe 1, Næstved 1, Odense 1, Padborg/Gråsten 1, Præstø 1, Randers 1, Roskilde 1, Skagen 5, Skanderborg 2, Skive 2, Skælskør 3, Stubbekøbing 3, Svendborg 2, Thisted 1.

Tilgang: 182. Afgang: 108. Ialt + 74.

Arrangementsdirektivet for fællesoptræden af Marine- og Soldaterforeninger m. fl. v. officielle lejligheder

I anledning af at H. M. Kongens Adjutantskab har udfærdiget et meget omfattende direktiv for Soldaterforeningernes, Forsvarsbrødrenes, Marineforeningens m. fl.s opstilling ved

Kongemodtagelser og andre officielle lejligheder, er der herigennem fremkommet en konkret løsning paa mange og evindelige kompetencestridigheder.

Adjutantstabens direktiv er klart og tydeligt affattet; det er tilstillet Danske Soldaterforeningers Landsraad, Forsvarsbrøderselskabernes Samvirke, Marineforeningen og mange andre organisationer og af disse fordelt til regimentsforeninger, afdelinger o. l. til underretning og efterfølgelse.

Marineforeningen benyttede lejligheden ved udsendelsen af dette direktiv til alle afdelinger til at medsende:

- 1) et af MF.s formand udarbejdet regulativ for afdelingernes optræden ved officielle lejligheder,
- 2) Flagfabrikant *J. S. V. Weilbachs* hæfte DANNEBROG (1944),
- 3) samt et sæt rettelsesblade til dette hæfte — idet Marineforeningens eget flagreglement forudsattes bekendt.

NB. Af hæftet DANNEBROG, som ikke udsendes mere, havde MF en ret stor beholdning af udgave 1944, men beklageligvis maatte der alligevel — for at alle afdelinger kunne faa hæftet — suppleres med nogle faa hæfter 1940, til hvilke de udsendte rettelsesblade ikke passer helt; de var lavet saaledes, at de kunne udklippes og indklæbes i hæfte 1944.

Gennem udsendelsen af Adjutantstabens direktiv er der som nævnt nu fastlagt en nøje regel for de omhandlede organisationers opstilling og indrangering under alle former og gældende for alle. I princippet forklæres det lettest saaledes: ved Majestæten ankomst ad søvejen staar Marineforeningen paa højre fløj — sker ankomsten over land, staar Garderforeningen og Gardehusarforeningen paa højre fløj med Marineforeningen som nr. 3.

Den samlede udsendelse er tilstillet alle Marineforeningens afdelingsformænd og disse bedes betragte den som en "formandssag", paa hvilken der skal tages nøje vare og som skal gaa i overlevering til efterfølgerne.

Diverse

Vedrørende udsendelsen af UNDER DANNEBROG, nr. 3 — 1966, der sædvanligvis udsendes ultimo juli med programmet for aarets jubilarstævne, maa der her erindres om, at saavel i medlemsbladets februar som i april nr. blev det meddelt, at man forsøgsvis ville udskyde udsendelsen af juli nr. til medio september, saaledes at der heri kunne gives meddelelser om afdelingernes efteraarsprogrammer.

Samtidig blev det oplyst, at der derved ikke i bladet ville fremkomme det sædvanlige program for jubilarstævnet. Datoen herfor blev meddelt og ligeledes, at der pr. 1/8 ville tilgaa alle afdelinger et passende antal eksemplarer af stævnets program. Baggrunden herfor var, at man fra Hovedbestyrelsen antog, at jubildagen efterhaanden laa saa fast, nemlig søndagen nærmest 29. august og at dens program efterhaanden var lagt i saa faste rammer, at det maatte være alle medlemmerne bekendt.

Imidlertid er der mange medlemmer, der trods disse meddelelser alligevel har ventet et sommernummer af medlemsbladet. Der har været adskillige henvendelser til hovedkontoret, som dog kun kunne henvise til, at denne bladforskydning var behørig bekendtgjort i forvejen.

Desværre er det ogsaa konstateret, at flere af afd. har ladet de tilsendte jubilardagsprogrammer ligge upaaagtet, ja et enkelt sted blev de end ikke medtaget til et bestyrelsesmøde.

Dette synes dog at være for ringe.

Forretningsudvalget vil nu atter tage spørgsmaalet om medlemsbladets udsendelsesterminer op til drøftelse, evt. om en til-

bagevenden til de sædvanlige udsendelsestidspunkter, da altfor mange ikke har bemærket den forudavterede ændring.

Det er med stor glæde, at Marineforeningens Hovedbestyrelse her til den kommende efteraarssæson kan oplyse, at man nu er leveringsdygtig med forskellige sager, der af økonomiske grunde har været savnet alt for længe.

En god kammerats hjælpsomhed har gjort det muligt, at *Sangbogen* nu foreligger i et oplag paa 2000 ekspl. til levering fra hovedkontoret à kr. 2.— pr. stk.

Af hensyn til portoudgiften leveres de kun efter afdelingsvis samlet bestilling.

Et nyt og smukt dobbeltkort med kuvert, som kan benyttes baade som *julekort* og til alm. lykønskings- og korrespondancebrug er udsendt med *Nyholms gamle mastekran* som motiv i sort stregtegnning. De første eksemplarer blev formelig revet væk ved aarets jubilarstævne. Prisen for dette smukke kort med kuvert er kun 40 øre pr. stk. Bestilling ligeledes afdelingsvis til Hovedkontoret.

Marineforeningens smukke glas forefindes stadig i to praktiske størrelser, velegnede til gaver og præmier. Priserne er: Kr. 9,25 for ølglasset og kr. 6,75 for det lille, der nemt kan rumme en stor snaps.

Ligesaa her: samlet bestilling gennem Hovedkontoret.

Endelig kan der ogsaa bringes de første oplysninger om *Søværnets Juleaskeskaal 1966*. Den fremstilles i aar med et *Tordenskiold*-motiv i den sædvanlige facon og priserne bliver for en porcelænsskaal, 12,5 cm i diameter, kr. 6,75 og for en fajanceskaal, 16 cm i diameter, kr. 4,35. Priserne er trods den alm. prisstigning stadig de samme og skaalene, som er meget efterspurgt, leveres til Søværnets og Marinehjemmeværnets personel samt til Marineforeningens medlemmer.

Bestillingerne skal inden 15. november 1966 afdelingsvis indsendes til

Forsvarets Oplysnings- og Velfærdstjeneste,
Kontakt- og Velfærdsofficeren for Søværnet.

St. Kongensgade 45. Kbhv. K. Telf. PA 9645

eller til Marineforeningens Hovedkontor.

Ved bestillinger efter 1/12 kan det ikke paaregnes, at skaalene vil kunne leveres før efter jul — og nye oplag af skaalene bliver ikke fremstillet.

Marinestuerne

Der har været meget svært at faa indsamlet oplysninger om vore forskellige marinestuer, listen i april nr. talte kun 23 marinestuer — og vi har da mange flere.

Senere er der kommet oplysninger om et par stuer til:

Varde. Oprettet 10/12 1955 i gæstgiveriet Vesterport 2, telf. Varde 20 214. Her foregaar alt foreningen vedrørende.

Kerteminde. Oprettet 1942 paa restaurant „Sølyst“, i 1950 til „Pax“ og fra 1965 i Clausens Conditori, Langegade, telf. Kerteminde 100.

Og dermed kom vi op paa de 25. Tænk om vi i første nr. i 1967 kunne bringe en fuldstændig adresseliste, lad os derfor høre fra de ca. 50 afdelinger, der endnu ikke har fortalt om deres marinestue.

**MARINEFORENINGSGLASSENE
falder til i haand og mund**

... og saa er det pæne glas

Roskilde afdeling 50 år 18/5 1966

I maj maaned bød Roskilde afd. til fest, det var dens 50-aarsdag der skulle markeres, og dagens program fulgte meget nøje, det der ved jubilæet 25 aar tidligere var tilrettelagt af den nu afdøde, meget dygtige afdelingsformand, Lokomotivfører *Vald. Jørgensen*. Om formiddagen var der reception i den smukke Marinestue, hvis udsmykning og mange interessante marinehistoriske genstande stadig præges af afdøde Gros-serer *Ejler Petersens* træskærerarbejder. Den meget smukke Marinestue, den første paa Sjælland, har siden 1934 været kernepunktet i Marineforeningens liv i Roskilde.

Til jubilæumsmiddagen paa „Prinsen“ var indbudt venner af foreningen med Viceborgmester, Fru *Eva Petersen* i spidsen. Marineforeningens Næstformand, Inspektør *O. H. Maegaard* bragte hilsen fra Hovedbestyrelsen og overrakte afd.sformanden, *Ivan Strangbølt*, en baadsmandspibe i kæde. Blandt de mange talere skal nævnes formanden for Roskildes samvirkende Soldaterforeninger, Forplejningsforvalter *Rich. Petersen*, Marineforeningens Landssekretær og flere af afd.s medlemmer. Viceborgmesteren talte om byens kontakt med det maritime og haabede at Marineforeningen ogsaa ville værdsætte det nye skibsmuseum med de gamle vikingskibe, som skal bygges i Roskilde. I stedet for blomster overrakte fru Eva Petersen et beløb til Marinestuens udsmykning.

Soldatens og Orlogsgastens Fond har afholdt aarsmøde, hvor formanden, Redaktør *Aug. Pedersen*, aflagde beretning og regnskabsføreren, Bankbestyrer *Carl Hansen* regnskabet. Formuen er paa 106.698 kr., der er siden udlaansvirksomheden paa-begyndtes udlaant kr. 99.719 og restancerne andrager kr. 4.196.

Da den sociale forsorg ogsaa blandt værnepligtige nu er stærkt underbygget, saaledes at der kun i meget begrænset omfang er brug for fonden efter den gældende fundats, vedtoges det at søge Forsvarsministeriet om tilladelse til ændring af fundatsen.

Til fondens forretningsudvalg genvalgtes Redaktør *Aug. Pedersen*, Danske Soldaterforeningers Landsraad (formand), Fuldmægtig *Honnens de Lichtenberg*, Marineforening (sekretær) samt Hofjægermester *O. Sandberg*, Forsvarsbrødrene.

Foruden en række distriktsgeneralforsamlinger rundt om i forskellige franske byer har den store franske Marineforenings-hovedorganisation F. A. M. M. A. C. afholdt sin landskongres (sv. til vort sendemandsmøde) i Biarritz fra den 17.—22. juni.

FLOTTANs MÄN's aarsmøde i Stockholm den 28/4 var tilrettelagt som en afskedsfest for den svenske Hovedforenings afholdte ordførende, Konteramiral *Marc Giron*, som i sit 82. aar ville lægge op efter 23 aars energisk virke.

Imidlertid blev al festlighed aflyst, da amiralinden 2 dage før udaandede i Amiralens arme paa hjemvejen fra et lægebesøg.

Marineforeningens formand har bevidnet vor afholdte ven de danske kammeraters dybeste medfølelse i hans store sorg.

Det tyske Marineforbund fejrede 2.—5. juni sit 75 aars jubilæum i Kiel i forbindelse med sit landsmøde. Blandt de indbudte gæster var den danske Viceadmiral *Aa. Linde*, der som chef for NATO's Nordregions Flaadestyrker (COMNAVBAL-TAP) residerer i Holtenau ved Kiel samt den danske militærattaché fra Bonn.

Distriktsmøder

Distrikt I, Storkøbenhavn, var samlet til møde i Marinestuen i Kongens have 19/4, hvor alle afdelingerne var repræsenterede. Som distriktsrepræsentant og suppleant genvalgtes *O. Reumert* fra Københavns afd. og *G. Sejersen* fra Gentofte.

Reumert refererede fra Hovedbestyrelsesmødet, det kommende Sendemandsmøde blev gennemgaaet sammen med andre aktuelle problemer. Frederiksberg afd. vil arrangere et fællesmøde i sept.

Distrikt VII Jylland SE. afholdt møde i Kolding, hvor alle afd. var repræsenteret undtagen Haderslev (afbud) og Aabenraa. Mødets hovedspørgsmaal var medlemsbladets økonomi og forslag til forbedring heraf og kontingentforhøjelsen. Alle formænd advarede mod for stor forhøjelse og det vedtoges, at distriktet ikke ville gaa med til en forhøjelse over kr. 2.— pr. aar.

Den 10/8 1966 fyldte *Holmens Kirkegaard* 300 aar, den blev indviet i 1666 og hed i flere aar „Baadsmanskirkegaarden“ eller „Skibskirkegaarden“ — og saa har denne kirkegaard endog haft 4 forgængere forskellige steder i København.

Holmens kirkegaard vil blive bevaret indtil aar 2020. Det var oprindelig en fattigkirkegaard, udelukkende beregnet for „de i kongelig Tieneste staaende Matroser, deres Hustruer og Børn“. Baadsmænd *Mogens Andersen* var den første, der blev jordet paa denne kirkegaard, men der maatte i de første aar ikke rejses nogen mindsten paa gravene. En præst ved Holmens kirke, der i 1773 gerne ville begraves her, maatte lade sig nøje med at faa opstillet en sten lige udenfor kirkegaarden — idag staar denne mindsten paa hjørnet af Dag Hammar-skjöld's Allé og Øster Farimagsgade, lige udenfor kirkegaardens inspektørbolig.

Det kendteste mindesmærke paa kirkegaarden er uden al tvivl Mindehøjen for de faldne fra 2. april 1801, hvor Marineforeningen hvert aar lader henlægge en krans. Blandt de mange kendte, der ligger begravet „paa Holmens“ kan nævnes *Chr. Wintber, Johan Ludvig og Johanne Heiberg, Carl Bloch, Otto Bache, H. C. Lumbye* og naturligvis en mængde af Holmens folk med Viceadmiralerne *Sten Andersen Bille* og *Eduard Suenson* i spidsen.

Den amerikanske Orlogsflaades veteranskib

I Philadelphia bevares i dag et gammelt amerikansk orlogsskib, den beskyttede krydser OLYMPIA, som et historisk symbol for flaaen.

Først og fremmest som Kommandør *Dewys* flagskib fra kampen ved Milano den 1. maj 1898 mod Spanien.

OLYMPIA er tillige flaadens ældste endnu eksisterende staalskib og det sidste skib, der er tilbage fra den spansk-amerikanske krig. Senere har det i en aarrække været flagskib for den amerikanske kadetøvelseseskadre og derigennem kendt af alle amerikanske Søofficerer.

Krydseren blev bygget i 1888, er paa 5870 Dplm. ts., 9000 HK, hvilket giver skibet en fart paa 21 knob — endelig var besætningen paa 488 mand.

Bevarelsen og vedligeholdelsen skyldes en organisation af saavel aktive som af afskedigede Søofficerer, som værner om dette US Navys ældste skib.

I Marineforeningens rækker mødes alle unge og gamle orlogsgæster

fra alle ældre og nye maritime tjenestesteder.

Henvendelse: den lokale marineforeningsafdeling (der er 92 ialt) eller hovedkontoret, Havnegade 55, København K., tlf. PA 2886.

Marineforeningens jubilæumstævne 1966

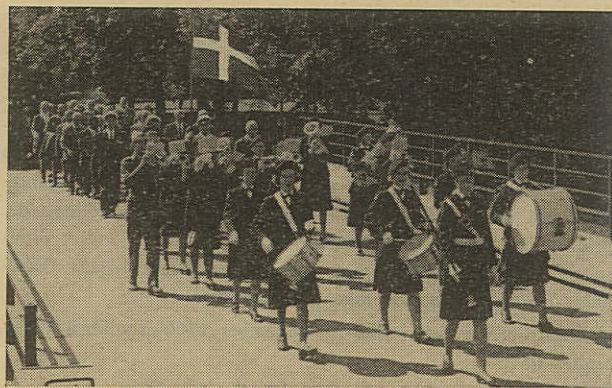
Solen skinnede fra en skyfri himmel, da aarets jubilæum den 28/8 samledes ved Værftsbroen. Gensynsglæden var tydeligvis stor ved at mødes med gamle kammerater; der var feststemning lige fra starten. Det bør noteres, at aargang 1896 var mødt med een mand som stævnets alderspræsident.

Ikke mindre blev begejstringen, da *Kvindeligt Marineres Musikkorps* i fikse blaa uniformer og med en smart tambourmajor i spidsen for fuld musik svingede ind paa pladsen — da bragede klapsalverne fra de gamle orlogsgæster.

Desværre blev det sidste gang Kontreadmiral *Babnsen* som chef for Flaadestation København modtog jubilæumparaden og hilste de gamle af alle aargange velkommen paa Holmen. Den ubønhørlige aldersgrænse meldte sig 4 dage efter.

Efter velkomsten holdt en vpl. teolog en smuk og dybfølt andagt i en form og paa et sprog, som alle kunne forstaa.

Fotograferingen blev farefrit overstaaet, og nu gik paraden med musik ned gennem Holmens mange kringelkroge, der stod smukt med grønt løv mod den blaa himmel; det blev en interessant — men ogsaa varm tur.

Kvindelige Marineres Musikkorps marcherer i spidsen for aarets jubilæum gennem Holmen.

Paa Marinekasernen gik gutterne straks i angreb. Formidable portioner af den traditionelle biksemad gled ned med passende kvanta af øl og akvavit. Admiralen blev hyldet af Marineforeningens formand og fik en flaske rom med til at begynde sit otium med. Taler og sang vekslede, det var en glædesdag, der manede mange ungdomsminder frem.

Den nye tid blev ogsaa fuldtud anerkendt, da „Pigerne“ med blomsterbuketter i „østre barmhønde“ under fuld musik marcherede kasernegaarden ud til „Holmens faste stok“ — en mere poetisk referent ville her have brugt den gamle cliché: „Ikke et øje var tørt —“.

Med det charmerende musikkorps' medvirken ser jubilæumskomiteen med sindsro fremtidige stævner i møde.

Dog, dagens 2. hovedpunkt, besøget paa Søværnets Eksercerskole i Avderød, maa ikke glemmes og blegner heller ikke mod formiddagens succes. Med stor hjælpsomhed og gæstfrihed blev skolen forevist, og der var meget nyt at se og mange sammenligninger at drage, f. eks. indkvarterings- og skaffeforholdene i gamle FYEN.

Besøget i den smukke lejr, det hyggelige middagsmaaltid i den store kostforplejningsbygning og den venlige modtagelse de gamle gæster mødte fra de tjenstgørende befalingsmænd med næstkommanderende, OK *Secher Larsen* i spidsen, var en straalende afslutning paa dagens officielle program, de gamle var svejset godt sammen, men hvad der siden oplevedes i „Tivoli“ og andre steder, det faldt udenfor festkomiteens regie.

Ref.

Fra Søværnet

Kongeskibet DANNEBROG har besøgt Thisted og Løgstør. og de kongelige besøgte under Løgstør-opholdet jagthuset i Trend.

Officererne var byraadets gæster ved en middag, mens andre befalingsmænd var byens gæster i *Marineforeningen*. De menige fik 10 kr. hver af byrådet.

Byrådet var inviteret til frokost om bord inden afsejlingen om eftermiddagen.

For første gang siden 1939 afholdtes i juni i aar paany flaaderevy i Aarhusbugten. Ombord i kongeskibet DANNEBROG passerede Majestæten en flaaedafdeling paa 24 enheder, hvis mandskaber hilste Flaadens øverste chef med taktfaste hurraaraab. Senere aflagde Kongen besøg i flagskibet, minelæggeren FALSTER, hvor Kongens 3-stjernede admiralsflag hejstes; dette flag er i sin tid foræret af Viceadmiral *Vedel* og i standerliget er broderet navnene paa alle de skibe, hvor dette specielle flag har været hejst.

Det danske inspektionsskib INGOLF har anløbet Chicago, hvor det skulle deltage i en festlighed ved de store søer.

Skibet, der kom fra Grønland, havde været ni dage undervejs. Efter ankomsten marcherede besætningen med Chicagos brandorkester og 100 kadetter fra den amerikanske kystvagt-officersskole til raadhuset, hvor borgmester *Richard J. Daley* tog imod. INGOLF er under kommando af Kommandørkaptajn *Per Jakobsen*.

Det er første gang det danske orlogsflag vises paa de store søer midt inde i Amerikas fastland.

Paa hjemvejen aflægges INGOLF besøg i Quebec i Canada.

Bangsbofortet ved Frederikshavn, der har været anbragt „i mølpose“, er som led i forsvarrets rationalisering omdannet til skole for Søværnets Sergent- og Reserveofficersuddannelse.

28 unge har nu efter fem aars uddannelse indenfor Søværnet passeret deres svendepøver og faaet svendebreve. Af de 28 er ni elektromekanikere, fire skruestikarbejdere, 11 har lærebrev indenfor handels- og kontormedhjælperfag, én er skibskok og tre har faaet certifikat som radiotelegrafister af 2. og 1. klasse. De kom alle i lære ved Søværnet efter den konstabelordning, der indførtes i 1960.

Foruden svendebrevet, der ogsaa gælder i det private erhvervsliv, har de unge konstabler opsamlet hver 16.000 kr. i bonus og kan altsaa faa en god start, hvis de beslutter sig til at gaa over i det civile.

Der er i dag ialt 1800 unge, som under konstabeltjeneste i forsvaret faar en faglig uddannelse. Ved Søværnet faar 750 saaledes teknisk uddannelse, mens 500 uddannes i en række civile fag. Om et par maaneder er yderligere et hold konstabler fra Søværnet klar til at aflægge svendepøve.

Søværnet der bor paa et areal lejet af Aarhus havn, har haft kaserne her siden 1945, men den nuværende bygning byder mandskabet paa begrænsede muligheder, navnlig i fritiden. Der opføres først en ny bygning i forlængelse af den eksisterende, et arbejde der ventes færdigt om et aar. Derefter skal de gamle lokaliteter udsættes for en gennemgribende modernisering.

1/5 1966 er Sognepræst ved Holmens kirke og Provst for Holmens provsti, *Harald Sandbæk*, udnævnt til Orlogsprovst.

Der er sikkert mange kystartillerister, som sidder rundt om i landet og tænker paa, hvad der egentlig er sket med de to gamle søforter, efter at disse er nedlagt.

Nogle har sikkert læst lidt om Middelgrundsfortets fremtid i dagspressen, men sikkert ikke alle, derfor vil jeg gennem dette korte indlæg prøve at tegne et billede af Middelgrundsfortets fremtid.

Middelgrundsfortet blev 1. april 1965 overtaget af Flyvevaabnet med henblik paa oprettelse af en raketafdeling udstyret med HAWK-raketter til forsvar af København. Hawk-raketter er faktisk en moderne udvikling af kanonen, blot paa en anden maade. Det er saaledes en anden form for kystartillerister, som nu er mødt paa søfortet og har faaet skiftet farve paa uniformerne, idet de nu hører til Luftværnsgruppen, som igen er en afdeling af Flyvevaabnet.

Hawk-raketten er en amerikansk raket, som er i stand til at tilintetgøre luftmaal uanset højde. Personellet, der betjener disse raketter, er for størstedelens vedkommende uddannet i U.S.A., nærmere betegnet Fort Bliss i Texas. Derovre foregaar ogsaa de aarlige skydninger, da vi jo ikke raader over et saa stort omraade, som kræves til en afskydning i fredstid. Det er dog ikke alle, som faar lejlighed til at komme til U.S.A., kun de bedste kommer med, da det jo ogsaa er en konkurrence mellem alle NATO-landene, og ikke mindst en konkurrence mellem de danske enheder, som normalt plejer at være imellem verdens bedste. Det kan nævnes, at de danske Nike-enheder er verdensmestre.

Eskadrillen, som man benævner den enhed, der er tjenstgørende her, er netop hjemkommet fra U.S.A. efter endt skydning. Resultatet var over normalt, hvilket jo giver en vis stolthed her ude.

Men inden alt kommer helt i stand paa Middelgrunden, forestaar en stor ombygning af fortet. Derfor er vi flyttet paa Flakfort, hvor vi, saa godt det har været muligt, har installeret os, og efter vor egen mening helt godt. Alle har faaet en køje, ingen ligger i bananskaller, som hængekøjen jo populært kaldes. Ligeledes har vi opstillet materiellet, saaledes at vi udfylder vor opgave.

Besætningen, som er samlet her, er en blanding af personel fra alle tre værn, kun den værnepligtige besætning og nogle enkelte befalingsmænd kommer fra Flyvevaabnet. Jeg selv er gammel kystartillerist, som har været paa eksercerskole paa Middelgrundsfortet.

320005/1957 *Elhardt Madsen*,
oversergent.

Gennemlæst 28/2 1966.

A. Tb. Bruhn,
eskadrille 541.

(Fra *Kystartilleribladet*).

I overværelse af den britiske marineattaché, Cdr. *H. J. Julian* overrakte Skibsreder *P. Harhoff* paa det skotske rederis vegne en sølvbakke med inskription som erindringsgave til chefen for skoleskibet ÆGIR, KK K. *Raabye*, som tak for skibets assistance til den norske M/T ANNE MILDRED BRØVIG og et skotsk M/S PENTLAND ved Helgoland i febr. 1966.

**Marineforeningens mange
medlemmer
kendes paa naalen med**

Faas paa bovedkontoret
eller gennem afdelingen.

Nyt fra

DET MARITIME HJEMMEVÆRN

Sektionschef/Orlogskaptajn i Hjemmeværnet ved Kvindeligt Marinekorps *Gerda Hertz* er ifølge Kundgørelse for Forsvaret fra 1. sept. 1966 udnævnt til Korpschef og chef for Kvindeligt Marinekorps og tillagt grad som Kommandørkaptajn (HJV).

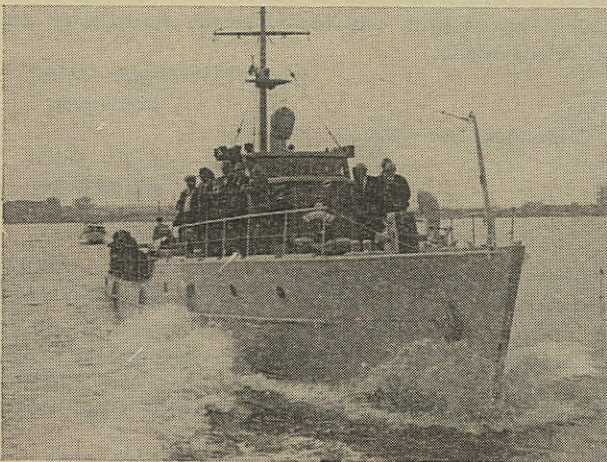
Fru *Hertz*, der er gift med Marineforeningens Formand, skal afløse Kommandør (HJV) *M. A. von Lowzow*, som har staaet i spidsen for de kvindelige Marinere siden korpsets oprettelse i 1946.

Marinehjemmeværnsskolen (MHS) paa Slipshavn fejrede 19. juli et beskedent 10-aars jubilæum. Et væld af gaver og gratulanter strømmede ind til receptionen, der markerede dagen, og tilkendegav den anerkendelse skolen faar fra alle flotillerne i Marinehjemmeværnet som dette korps' nødvendige uddannelsescenter.

I et lille jubilæumsskrift med hilsner fra nær og fjern, fra gamle og unge har Flotillechef/Kaptajnløjtnant (HJV) *Honnens de Lichtenberg* paa grundlag af forskellige arkivstudier opridset Marinestation Slipshavns historie gennem tiderne og redaktøren mener ogsaa at kunne faa plads til landssekretærens historiske artikel i UNDER DANNEBROG.

10 af Marinehjemmeværnets fartøjer er nu udstyret med radar, til hjælp ved løsningen af særlige betydningsfulde opgaver i de danske farvande. I forbindelse hermed er der tilrettelagt særlige radarkursus paa MHS Slipshavn for fartøjsbesætningerne.

MHV 82 med kurs mod Saltholm

MHV 82 (ENØ) fra Flotille 323, København S. har sammen med motorbaade fra Sundby Sejlforening assisteret ved Øresundsraadets besøg paa Saltholm ved at overføre en del af raadet til øen for undersøgelse af lufthavnsmulighederne her. Som tak og anerkendelse for assistancen har Øresundsraadet udsat en pokal til Sundkonkurrencerne mellem Sjøværnsflotillerne i Skaane og de københavnske Hjemmeværnsflotiller.

Marinehjemmeværnet i Randers og Grenaa (Flotille 306) har præsenteret sit nye fartøj MHV 83 (den tidligere minestyger MANØ) i Randers, hvor den derværende Marineforeningsafdeling forærede en miniaturekanon til Hjemmeværnsutteren.

Foreningsmeddelelser

Hirtshals afd. fejrede 29/1 sin 45-aars stiftelsesfest, hvortil der var mødt 86 medlemmer med damer. Efter flaghejsning og skafning (den traditionelle torsk) uddeltes 25-aarsemblemer til fiskeskipper *E. Borup* og vragsfisker *S. Damgaard*. Til sidst nævnte blev der rettet en særlig tak for de mange interessante genstande han gennem aarene har skænket til afd.s marine-stue. Den vellykkede aften sluttede med dans.

Varde afd. afholdt 2/3 sin aarlige genfs. i marinestuen. Genvalg. Det blev omtalt, at der planlagdes en fællesudflugt sammen med *Ribe* og *Esbjerg* afd.

Marstal afd. drøftede paa sin ordinære genfs. forslaget om kontingentforhøjelse, som man var utilfreds med; ja, der var endog planer om, hvis en saadan blev af betydelig størrelsesorden, da at udmelde sig af Marineforeningen (!) og danne en selvstændig klub: *Marstal havns venner* — !!

Hirtshals afd. afholdt genfs. 5/3. Til best. nyalgtes: Styrmand *S. H. Hausgård* (formand), Kontorass. *Jens Jensen* (næstformd.), Kontorass. *Leo Nymann Jensen* (kasserer), Fiskeeksportør *N. O. Hausgård* (sekretær) samt Fiskeeksportør *Ivar Esper-sen*.

Københavns afd. var 15/3 inviteret til „En aften i Skytelavet“. Efter indledende skydning, hvorunder nogen fik et spil kort, fortsattes med kammeratlig samvær, „Bryggeren“ (*J. Andersen*) viste nogle gode farvebilleder fra en turistrejse: Sverige, Finland, Rusland, Polen og Tyskland. Desværre kneb det lidt med tilmeldingen, og den er jo nødvendig, naar der skal træffes aftaler om arrangementet.

Kongens Lyngby afd. afholdt 4/4 filmaften i Marinestuen.

Gentofte afd. samledes 14/4 til en „GEORG STAGE-aften“, hvor Skibsfører *A. Breitschneider* fortalte om og viste filmen: „Paa jordomsejling med JOSEPH CONRAD (ex GEORG STAGE I)“.

Københavns afd.s sidste mødeaften i sæsonen var præget af tidens mange spionfilm og -reportager i TV. Major *M. Hjorth* fortalte om: „Spionage i dag — i gaar og i morgen“ hvorunder mange interessante forhold blev belyst. Medlemmerne var levende interesseret og spørgelysten meget stor — en virkelig god aften; desværre havde altfor mange meldt afbud p. g. af det daarlige vejr.

Hjørring afd. afholdt 14/4 en kammeratskabsaften i samarbejde med Marinehjemmeværnet. Der var konkurrencer, salon-skydning og orientering om HMV.s arbejde. Marinehjemmeværnet var denne aften vært ved traktementet.

Afd.s marinestue paa Postgaarden er malet op med friske maritime farver, men afd. er stadig interesseret i at samle ting til stuens udsmykning — alt det gamle blev jo mistet ved Marinestuens brand for nogle aar siden.

Bornholms afd. mødtes 20/4 til en foredragsaften, hvor Kaptajn *Svendsen* fortalte og viste film: „Fra Grønland til Østen med m/s THORKILD LUND“, der var mødt 29 kammerater med damer.

Thisted afd. fejrede 23/4 sit 25-aars jubilæum ved en stor fest paa hotel PHØNIX. Forinden havde bestyrelsen nedlagt blomster ved forhv. afdelingsformand, Havnefoged *T. H. Madsens* gravsted. Til fællesspisningen var mødt 39 og af de 13 jubilarer var der mødt 7 mand, som af afd.sformanden, *E. S. Larsen*, fik overrakt 25-aarsemblemet. Den vellykkede aften sluttede med „Dans paa dækket“.

*København*s afd. mindedes igen i aar den 5. maj de faldne ved at nedlægge et grønt anker ved mindestenen paa Holmen.

Kongens Lyngby afd. samlede 5/5 sine medlemmer til bal med underholdning, hvortil ogsaa var inviteret medlemmer fra Søllerød afd.

Glostrup/Taastrup afd. afholdt 5/5 møde i „Kahytten“.

Holbæk afd. samlede sine medlemmer 11/5 til kegleaften — det skulle opklares, hvem der var bedst til at slaa „skæve“ eller „alle ni“.

Kerteminde afd. afholdt som saa mange aar forud sin fregatskydning 19/5 (Kristi Himmelfartsdag). Fregatkaptajn blev *Jørgen Jørgensen*, næstkommanderende blev *Red. Caspersen* og den paafølgende frokost, som havde samlet fuldt hus, var meget vellykket.

Skive afd. afholdt fregatskydning i Braarup 19/5.

Hadsund afd.s marinestue maatte jo flyttes fra Skovpavillonen, hvor den havde haft til huse i mange aar. Museumsforeningens formand, Anlæggartner *N. C. Skaanvad*, havde villigst tilbudt at opbevare de mange interessante genstande og nu har den nye ejer af Hotel Hadsund, *Mejlby Nielsen*, ladet et af hoteltets lokaler indrette som marinestue. Afd. modtog dette venlige tilbud med stor glæde, og de mange smukke genstande tager sig godt ud i de nye lokaler. Enkelte skibsmodeller og andet, der har lidt ved flytningen, søges først repareret, inden de bliver anbragt i den nye stue. Ved indvielsen serverede hotelejer *Mejlby Nielsen* gratis „Kabys-æbleskiver“ til alle besøgende.

Godthaab afd. fejrede 21/5 efter grønlandsk skik sin 10-aars stiftelse med en eftermiddagsreception, og om aftenen blev der afholdt fællesspisning. Marineforeningens formand var inviteret, men havde desværre ikke mulighed for at give møde.

Nakskov afd. er opfordret til at deltage i en konkurrence-skydning mellem Forsvarsbrødrene, 5. Regiments Soldaterforening, Garderforeningen og Marineforeningen — arrangeret af Nakskov Skytteforening; prøveskydning og tilrettelæggelse foregik paa skydebanerne i Krukholm 24/5.

Distrikt VII, Jylland Syd havde den 4/6 arrangeret en fællesudflugt, der i aar gik til Bov kro ved Padborg, hvor der blev holdt rigtig sommerfest med forskellig underholdning og bal.

Kongens Lyngby afd.s skyttelav afholdt „Sommerfugleskydning“ paa Lottenborg 5/6.

Aarhus afd.s adoptionsfartøj, skoleskibet ÆGIR anløb Aarhus 11-12/6. Ved en parade ombord overrakte afd.sformanden, *K. J. Birthin*, afd.s sølvbøger for eksemplarisk opførsel til vpl. 669514 *John Jensen*. Afd. havde om søndagen inviteret gæster og kadetter paa udflugt til Ebeltoft. Den daglige leder af fregatten JYLLANDs restaurering viste rundt i skibet og fortalte kyndigt og fornøjeligt om fregattens historie, restaureringens tekniske detaljer m. m. — og alle fra ÆGIR viste megen interesse for den gamle fregat.

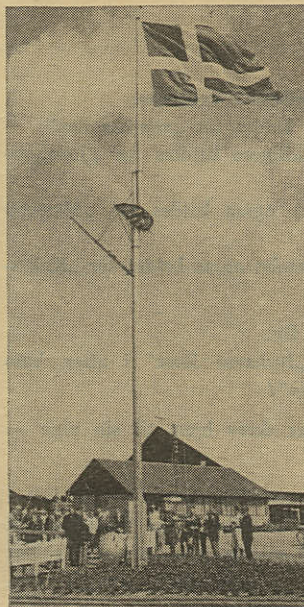
Aarhus afd. var 15/6 med sit flag repræsenteret ved Valdemarsdagens festgudstjeneste i Aarhus domkirke, og deltog bagefter i det store faneoptog fra domkirken til raadhushuset, hvor uddelingen af nye faner fra „Danmarkssamfundet“ fandt sted.

Holbæk afd. samlede 18/6 til den traditionelle fregatskydning i Strandparken.

Haslev afd. havde som gæster til sin kammeratskabsaften 20/6 foruden Marineforeningens formand, *KK Kai Hertz* ogsaa afd.s æresmedlem, modelbygger *E. G. Bai* fra Hamborg. Sidstnævnte har med mange forskellige gaver glædet kammeraterne i Haslev, han er p. t. i gang med en model af fregatten JYLLAND. Den gamle tømrer *Emil Madsen* fortalte i den forbindelse erindringer fra gamle JYLLAND, som han var med i 1902. Efter forskellige filmforevisninger og anden underholdning sang *Emil Bai* engelske og tyske sømandssange som afslutning paa den fornøjelige aften.

Stubbekøbing afd. afholdt fregatskydning 26/6 og havde her til inviteret medlemmer af Nakskov afd.

Skive afd. havde 25 aars jubilæum 30/6, hvilket blev fejret i forbindelse med fregatskydningen 19/5, hvor den traditionelle frokost med madkurve var ændret til jubilæumsfrokost uden medbragte madkurve.

Bogense afd. lod 10/7 for første gang flaget hejse paa den af afd. genrejste flagmast paa Bogense havn. Den 22 m høje mast er fremstillet af en Marineforenings-kammerat, Skibsbygger *Ejler Petersen*, Bogense skibsværft, og en anden kammerat, Skibsfører *Theodor Andersen* har rigget den til. Den nye flagmast har afløst en tidligere, der blev rejst for 20 aar siden, og danner sammen med minebøssen et smukt parti ved havnen.

Ved flaghejsningen blev der talt af afd.sformanden *A. Vestergaard* og af Bogense bys borgmester, der takkede for Marineforeningens initiativ til mastens rejsning.

Næstved afd. havde til erstatning for sine manglende teateraftener arrangeret en teatertur til Nykøbing F. 11/7. Man kørte med særtog til Falsters hovedstad, promenerede paa byens strøg og morede sig over den fornøjelige sommerrevy. Senere samledes man til kaffe og en svingom — der var ogsaa baade restaurations- og dansevojn i særtoget saavel ud som hjem, saa det kunne ikke andet end blive en god tur.

Skjern-Tarm afd. fejrede sit 25 aars jubilæum med en flot anlagt og stilfuld fest 20/8 — først med en udflugt til Laksetrappen og det gamle aa-delta ved Albæk, senere var der besøg ved de nye broer, pumpe- og vejanlæg og derefter samledes man til festmiddag paa hotel „Skjern“. 5 mand, der var med fra starten blev hyldet, ligesaa *Niels Ibsen*, der gav rum til afd.s første Marinestue. Mange afd. fra nabobyer mødte med hilsner og gaver, der blev sendt telegram til H. M. Kongen, fra hvem der indløb et takketelegram.

Set paa baggrund af, at 3 gamle orlogsgæster ved et tilfældigt møde enedes om, at der maatte dannes en Marineforening i Skjern-Tarm og førte denne tanke ud i livet, er det interessant, at der saadan inde i landet kan skabes et sammenhold, arrangeres egen Marinestue, hvor de gamle gæster mødes og hygger sig — Kammeratskabet fra tiden under orlogsflaget holder stadig, selvom der for nogle kan være aar imellem de ses, der skabes tradition og maritime interesser under tjeneste, som faar vedvarende betydning langt op i aarene.

Roskilde afd. afholdt 20/8 sin traditionelle fregatskydning, i forbindelse hermed var der ogsaa arrangeret keglespil og skive-

skydning. Afd.s kegleklub starter sæsonen 7/10 kl. 19,30, der spilles om Marineforeningens vandrepokal.

Aalborg afd. havde 21/8 en vellykket fregatskydning, det blev forretningsfører *Svend Hansen* der kom til at afløse Vaskerijejer *E. Granvig* som fregatkaptajn og han skal i foreningens jubilæumsaar varetage de mange forpligtelser, der følger med denne værdighed. *K. B. Hansen* blev mesterskytte og ved afd.s „Ulkeaften“ i okt. vil den nye fregatkaptajn blive hyldet.

Nykøbing Sj. og Odsherred afd. afholdt 4/9 sin aarlige fugleskydning, der har traditionelle rødder langt tilbage i afd.s historie. Efter afhentning af sidste aars fuglekonge, maatte der afgives 500 skud mod fuglen, inden det lykkedes afd.s æresmedlem, Plejer *Valdemar Thomsen*, at skaffe Tjener *Frede Sørensen* æren af at blive dette aars fuglekonge. Efter skydningen var der fællesspisning paa hotel „Odsherred“, hvor præmierne blev overrakt og den nye fuglekonge behørigt hyldet.

Sø-Skæmt

I ved da alle, at zig-zag er den korteste vej mellem 2 værtshuse, at skipperen paa en hjuldamper kaldes for „vognmanden“, at Kystdefensionens mandskab tidligere kaldtes for „Jordhøjsdragoner“, at Kvindelige Marinere (KM.er) ogsaa kaldes for „Marinetter“ og at Middelgrundsfortet efter udseendet ogsaa kaldes for „Kokassen“.

„At tænke sig“ bragte forleden flg.:

„En orlogsgast, der besøgte „Nyhavns Rose“ i aftes, kom direkte fra dynen og paa *Holmen*“!

Og saa var der sømanden, der skrev hjem til sin pige — paa bølgepap.

Da orlogsgasterne var i svømmehallen for at træne lidt i det vaade element, var vpl. 789312 ikke til at formaa til at springe ud fra 5-meteren. „Hvad vil De gøre, hvis De sidder 5 meter oppe i masten paa et synkende skib“, spørger befalingsmanden.

„Vente til skibet er sunket 4 meter til —“.

Hvorfor siger man „hun“ om et skib? Aarsagerne hertil er mange, mere eller mindre velrammende. Her gives i hvert fald nogle ligheder:

Skibet taaler lige som kvinden ikke overlast —
det tager som hun stundom magten fra manden —
det kan synke lige saa dybt som hun —
har ofte været skyld i mænds undergang —
ved overgang til ny ejer skifter det navn som hun —
vugger i sin gang ogsaa som hende —
kan ikke klare pynten (stadsen) uden mandens hjælp —
skal pyntes op som hende, før det gaar i fart —
skrogets vedligeholdelse er ofte ejerens hovedpine —
hvorfor konklusionen bliver:
kvinden skal lige som skibet have en mand til at styre sig!

— — —
Og trods denne buket af ironi-blomster er det første, sømanden opsøger i havn — *bende!*

(*Carl Østen* i VIKINGEN)

**Støt vore annoncører —
— de støtter os!**

MARINE-FORENINGEN gratulerer

- 2/1 Bogholder *Tage Christiansen*, Hirtshals afd., 50 aar.
29/2 Fisker *Carl Christensen*, Hirtshals afd., 50 aar.
4/3 Vandværksbestyrer *Johs. Jensen*, Hirtshals afd., 60 aar.
13/3 Fisker *Bernhardt Christensen*, (Borup) Hirtshals afd., 50 aar.
18/3 Arbejdsmand *Chr. Pedersen*, Hirtshals afd., 60 aar.
4/5 Fisker *Hans I. Hansen*, Hirtshals afd., 50 aar.
28/5 Tømmerhandler *Knud Berg*, Hirtshals afd., 50 aar.
(Redaktionen beklager Hirtshals-gratulationernes sene fremkomst, de „faldt ud“ i forrige nr.)
29/5 *A. P. Andersen*, København F., Glostrup/Taastrup afd., 60 aar.
26/6 Montør *Niels E. Mehlsen*, Aarhus afd., 60 aar.
2/7 Ingeniør *C. B. Thostrup*, medstifter og tidligere mangeaarig formand, nu æresmedlem af Frederikshavns afd., 80 aar.
11/8 Fabrikerer, dr. scient. *Boje Benzon*, Københavns afd., 70 aar (samtidig 25 aars medlem af Marineforeningen).
20/8 Ejner *Pedersen*, Hvidovre, Glostrup/Taastrup afd., 60 aar.
1/9 *V. H. Sivertsen*, Silkeborg afd., 60 aar.
8/9 *Johan Denning*, Virum, Kongens Lyngby afd., 81 aar.
8/9 Værkfører *Hans Larsen*, København afd., 60 aar.
8/9 Installatør *Mogens Rademacher*, Nakskov afd., 75 aar.
9/9 Tømrermester *Jens Arthur Madsen*, Ladby, Næstved afd., 70 aar.
10/9 Maskinmester *Selmer Back*, Randers afd., 60 aar.
10/9 Fisker *Simon Enevoldsen*, Hvide Sande, Ringkøbing afd., 60 aar.
11/9 Tidl. hovedbestyrelsesmedlem, tidl. formand og nu æresmedlem af Morsø og Aarhus afd., Skibsfører *P. C. Mouritzen*, Aarhus, 75 aar.
11/9 Søløjtnant SP *B. S. Høgh*, Københavns afd., 60 aar.
11/9 Tidl. mangeaarig formand for Marineforeningens Skytte-lav, København, Vognmand *Richard W. Ljungberg*, Københavns afd., 70 aar.
13/9 Montør *Einer Guldbrandsen*, Københavns afd., 50 aar.
14/9 Skibsfører *Søren M. Christensen*, Aarhus afd., 60 aar.
17/9 Fisker *Thyge Thygesen*, Hvide Sande, Ringkøbing afd., 50 aar.
19/9 Smedemester *T. H. Christensen*, Nordre Havn, Svendborg afd., 70 aar.
19/9 Konsul *A. E. Sørensen*, Svendborg afd., 70 aar.
21/9 Overretssagfører *N. Busch Jensen*, Københavns afd., 80 aar.
22/9 Maskinchef *Verner K. Madsen*, Svendborg afd., 65 aar.
23/9 *Anker Hansen*, Virum, Kongens Lyngby afd., 50 aar.
25/9 Maskinarbejder *Einer Sørensen*, Randers afd., 70 aar.
27/9 Metalstøber *N. Bilde Jensen*, Randers afd., 50 aar.
28/9 *Kristian Andersen*, Vedbæk, Kongens Lyngby afd., 75 aar.
29/9 Telegrafist *P. Thomassen*, Aarhus afd., 70 aar.
1/10 Købmand *Holger Jensen*, Nakskov afd., 65 aar.
3/10 *Carl Johannes Hansen* (REA) Svendborg afd., 65 aar.
4/10 Skræddermester *Henry Lampe*, Gentofte afd., bl. a. kendt som mangeaarig, trofast medarbejder ved de aarlige jubilæumsstævner, 70 aar.
5/10 *Ib Børge Pedersen*, Søborg, Kongens Lyngby afd., 50 aar.
16/10 *A. P. Thøgersen*, Silkeborg afd., 75 aar.
18/10 Konsul, Brygger *Vagn Klæbel*, Aarhus afd.s overordentlige medlem, 60 aar.
19/10 Lokomotivfører *A. K. Orla Sørensen*, Københavns afd., 50 aar.
21/10 Møller *Holger Nielsen*, Randers afd., 70 aar.

- 22/10 Fiskehandler *A. Grotkjær*, Hirtshals afd., 75 aar.
 26/10 Pakhusmester *B. A. E. Lindemann*, Københavns afd.,
 85 aar.
 2/11 *Alfred Jonstrup*, Københavns afd., 50 aar.
 5/11 Maler *Kai Aage Nielsen*, Næstved afd., 60 aar.
 5/11 Fisker *Mejer Olsen*, Lundeborg, Svendborg afd., 80 aar.
 7/11 Glarmester *E. Falkland*, Nakskov afd., 75 aar.
 10/11 Automekaniker *Holger C. Rasmussen*, Københavns afd.,
 50 aar.

Blandt Københavns afd.s medlemmer er der 3, der i aaret 1966 kan fejre deres 25 aars medlemsjubelæum i Marineforeningen: Boligmontør *Laurits Mathiesen*, Grosserer *Peter de Nully Brown* og Pakhusmester *B. A. E. Lindemann*.

Københavns afd. har ved dødsfald mistet to ældre medlemmer: *C. Henriques*, der som afd.s ældste medlem havde nr. 58 — og Kommandør *C. V. Evers*.

Esbjerg afd. melder ligeledes om to gamle, trofaste medlemmers bortgang: Lodsformand *Jessen* og Skibsbygmester *S. Kjeldsen*, sidstnævnte havde i en lang aarrække været formand for *Esbjerg* afd.

Aarhus afd.s medlem, Maskinmester *H. L. Barlach* døde 29/4 88 aar gammel, begravelsen foregik i stilhed.

Gentofte afd.s medlem, Direktør *Erik H. Pedersen* afgik ved døden 2/5.

Præstø afd.s gode kammerat, Skomagermester *Axel Petersen* afgik ved døden 17/5.

Frederiksberg afd.s interesserede og trofaste medlem, *Lars Henriksen* er omkommet ved en drukneulykke paa Sundet. Ved begravelsen var afd. repræsenteret ved sin formand og kasserer og flaget paraderede.

Kolding afd.s gamle æresmedlem, Styrmand *Lauritz Jensen* er afgået ved døden 85 aar gammel. Han havde været medlem af *Kolding* afd. siden 1945 og forud herfor gennem mange aar i *Horsens* afd.

Aarhus afd.s medlem, Lokomotivfører *V. Nygaard Pedersen* døde 17/7 70 aar gammel og med ham har afd. mistet et af sine mest interesserede medlemmer, der trofast mødte med godt humør til alle arrangementer. Bisættelsen fandt sted fra Nr. Sundby kirke.

Hjøring afd.s medlem, tidl. Sognefoged og Strandfoged *Aksel Christoffersen*, Dbm. afgik ved døden 10/8 og blev begravet 13/8 fra *Lønstrup* kirke, hvor afd.bestyrelsen var mødt op med flaget.

ÆRET VÆRE DERES MINDE.

Bog anmeldelse

Fem aars kamp for Frihed. 3. bind af „Norden under 2. verdenskrig“ er nu udkommet paa Hassings forlag. Det indledes med en dokumentarisk beretning om besættelsens første aar, om modstandskampens udvikling fra en beskedent maalestok til en omfattende og for fjenden meget mærkbar sabotagekrig. Bogens billedafsnit med tilhørende tekst beskæftiger sig hovedsagelig med norske tilstande og med sit righoldige og afvekslende billedmateriale erindrere det om de mange alvorlige timer som besættelsen bød Norge og Danmark i 5 lange aar.

L.

Vikings aarshæfte 1966

Omlægningen af medlemsbladets udsendelsestermin, hvorved juli nr. blev til et eftersommer-nr., medførte, at en omtale af det altid meget interessante aarshæfte med alle dets oplysninger om skibbygning med hvad dertil hører ikke er helt aktuelt, men aarshæftet har med sit fyldige stof blivende værdi; det er værd at studere for enhver søinteresseret.

Den kgl. Porcelainsfabrik afholdt i april maaned en meget interessant udstilling af genstande fra Orlogsmuseet og andre samlinger vedrørende Orlogsfloedens historie. Der har fra gammel tid bestaaet forbindelse mellem fabrikken og Søværnet, og mange af de fra fabrikken udgaaede arbejder har haft maritime motiver. Ogsaa Søværnets efterhaanden meget efterspurgte Juleaskeskaale, der hvert aar er en engangsforeteelse, idet der kun udsendes eet oplag af dem, leveres af *Den kgl. Porcelainsfabrik*.

Orlogsmuseet har udsendt en fyldig aarsberetning, hvoraf fremgaar, at der fortsat har været stor interesse for denne smukke og uhyre interessante udstilling — mere kan man beklageligvis ikke sige, at der rummes paa Nicolaj kirkeloft. — Det er kun fortsat og meget kraftigt at ønske, at de bevilgende myndigheder herhjemme en gang vil forstaa, at de mange marinehistoriske genstande, som vel er værd at drage frem i lyset, men for størsteparten nu ligger i magasin, kræver et stort og godt til formaalet bygget hus, saaledes at vi kan sige, at vi i Danmark har et virkeligt Orlogsmuseum.

Har du tænkt over — at der i

Marinehjemmeværnet

ogsaa er plads til alle gamle orlogsgaster —

AALBORG

Aalborg Sømandshjem

Hyggelige restaurationslokaler
og god mad

Nymonterede værelser

Nyhavnsgade 60 - Tlf. *12 19 00

AARHUS

Aarhus „Artol“ Renseri

Telf. 3 00 30

Villy Kyst Glarmester

Telf. 6 96 96

Tordenskjoldsgade 3 - Aarhus

Aargang 8968/1928

Aarhus Maskinfabrik

Telf. 3 67 44

Kraner - gravemaskiner og
transportanlæg

A/S Aarhus Flydedok og Maskinkompagni

Telf. 3 40 00

— han regner med, at alle gamle orlogsgaster benytter Marineforeningens nye julekort —

BORNHOLM**Skibsproviantering**

John Hintzes enke - Rønne

Alfred Th. Haagensen

Juveler, Guldsmed & gravør

Store Torv 8 - Telf. 270

ESBJERG**Claus Sørensen**

Esbjerg

H. J. Christensen & Søn

Vaadbinderi og tovtørreri

Esbjerg

„Hotel Spangsberg“

Mødested for Marineforeningens medlemmer

Esbjerg

Telf. (051) 2 17 55

FREDERIKSHAVN**Electra I/S**

Elektroinstallatørfirma

Telf. 2 02 39

Danmarksgade 38 Frederikshavn

Johan Damsgaard

Kolonial & skibshandel

Telf. 2 26 22

Frederikshavn

P. Conradsen

Tømrersk maskinforretning

Skibsartikler - Olie

Telf. *2 09 00

Einer Sørensen & Co.

Stevedore

Telf. *2 14 00

Havnegade 11

Frederikshavn

FYN

Aktieselskabet

Svendborg Skibsværft**Carl Antonsen**

Guld- og sølvsmed

N. Due-Petersen & Kryger

Ingeniører

Telf. 21 41 18 (3 ledn.) - Svendborg

HIRTSHALS

Sig det med blomster

„Viola“

Telf. 94 10 74

Levorsen & JørgensenLys - kraft - skibsinstitution -
ekkolod

Betjening dag og nat

Telf. Hirtshals 94 10 11

HORSENS**Horsens Sølv****KOLDING****Klaaborgs Conditori**

Østergade 18-20

NYKØBING F.**Nykøbing F. Bryghus**

Lager og pilsner

NYKØBING M.**Morsø Støbegods**

Nykøbing Mors

Aktieselskabet

N. A. Christensen & Co.

Kongelig hofleverandør

RANDERS

Aktieselskabet

Bryggeriet „Thor“

Randers

Chas. MortensenSejl, presenning, flag og
teltfabrik

Randers

Telf. 2 89 88

ROSKILDEUnder Deres besøg i Roskilde bør
De ikke undlade et besøg i den
interessante marinstue**Hotel Prinsen**

Algade 13, Roskilde, telf. 35 80 10

SKAGEN**Oscar Skougaard**

Aut. installatør

Telf. 4 13 45

Skibradio, sendere og pejleanlæg

Sejl, flag og presenninger

Sejlmager

Alex Jørgensen

Skagen

Telf. 4 14 23

THYBORØN**Thyborøn Fiskeauktion**

v. Albert Steen - Telf. 3 12 07